

ΤΟ ΒΗΜΑ

ΤΙΣ ΚΥΡΙΑΚΕΣ

ΙΔΡΥΤΗΣ: ΔΗΜ. ΛΑΜΠΡΑΚΗΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΣΤΑΥΡΟΣ Π. ΨΥΧΑΡΗΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ: Δ. Μ. ΤΣΑΛΙΔΗΣ
ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ: ΛΕΩΝΙΔΑΣ Κ. ΖΕΝΑΚΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΧΡ. ΛΑΔΑ 3. ΤΑΧ. Δ/ΣΗ - 102 37
ΤΗΛ. 3230.221-23 και 3237.283-86

ΕΤΟΣ ΜΔ' ΑΡΙΘ. 11996 ΤΙΜΗ ΔΡΧ. 70

Ενώ αναμένεται η «ανάκριση» του Γ. Κοσκωτά Η Εκάλη *Βολές κατά Α. Παπανδρέου* από Κ. Σημίτη - Ι. Αλευρά στο μάτι του κυκλώνα

ΜΕ ΤΗΝ ΕΚΑΛΗ πλέον στο «μάτι του κυκλώνα» κλιμακώνεται η ραγδαία πολιτικοποίηση του σκανδάλου Κοσκωτά. Ο Πρωθυπουργός κ. Α. Παπανδρέου και το άμεσο «περιβάλλον της Εκάλης» δέχονται ευθείες βολές κι όχι μόνο από τους πολιτικούς αντιπάλους τους. Είναι χαρακτηριστικό ότι η εσωκομματική αντιπαράθεση στο ΠΑΣΟΚ και στην Κυβέρνηση δεν διεξάγεται πλέον μεταξύ «αντιπάλων ομάδων» με διαιτητή τον κ. Α. Παπανδρέου (για παράδειγμα, οι επιθέσεις κατά του κ. Μ. Κουτσόγιωργα σχεδόν ξεχάστηκαν), αλλά εμπλέκει και τον ίδιο τον Πρωθυπουργό.

Ετσι, τα τελευταία εικοσιτετράωρα, προδηλημένα στελέχη της Συμπολιτεύσεως, όπως ο κ. Κ. Σημίτης, εξεδήλωσαν ανοιχτά τις διαφωνίες τους με την κυβερνητική πολιτική στην υπόθεση του σκανδάλου. Ο πρώην υπουργός Εθνικής Οικονομίας δήλωσε ότι μερικοί «δεν ενδιαφέρονται όσο θα έπρεπε να κερδίσει το Κίνημα τις εκλογές» και ζήτησε τη συγκρότηση Πολιτικού Γραφείου (συλλογικού οργάνου με ουσιαστικές πολιτικές δραστηριότητες), το οποίο εκ των πραγμάτων θα περιορίσει τον αρχηγικό ρόλο του κ. Παπανδρέου.

Χθες, το ΠΑΣΟΚ εμφανώς προτίμησε να μην υποδαυλίσει την αντίθεση και περιορίστηκε να δηλώσει ότι «δεν υπάρχει ανάγκη ειδικού σχολιασμού» των δηλώσεων του κ. Σημίτη. Κατά τα άλλα παρέπεμψε σε «πολιτικές κατευθύνσεις και διαδικασίες για τη λειτουργία των κομματικών οργάνων», που «σαφώς καθορίζονται» με αποφάσεις του Προέδρου, του ΕΓ και της ΚΕ.

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΗ ακόμη είναι και η στάση του προέδρου της Βουλής κ. Ι. Αλευρά. Αποστασιοποιημένος από τις εξελίξεις εκδηλώνει παντοιο-

τρόπως (αν και χωρίς δημόσιες δηλώσεις) την αντίθεσή του με το «περιβάλλον της Εκάλης». Η στάση του κ. Αλευρά είναι ενδεικτική μιας ολόκληρης κατάστασης, που αρχίζει να διαμορφώνεται μέσα στο ΠΑΣΟΚ, την κομματική οργάνωση και την κοινοβουλευτική ομάδα: η Εκάλη δέχεται «ομαδικά» πυρά και μεταφέρεται σε αυτήν η ευθύνη για την κακή πορεία των πραγμάτων. Είναι εμφανές πλέον ότι ο Πρωθυπουργός και το περιβάλλον του βρίσκονται στο επίκεντρο της αντιπαράθεσης, τόσο σε εσωκομματικό, όσο και σε ευρύτερο πολιτικό επίπεδο (ρεπορτάζ του Ι. Κ. Προτεντέρη στη σελ. 8).

Η διαφοροποίηση αυτή συνοδεύεται (ή προκαλείται εν μέρει) κι από μια αμεσότερη εμπλοκή του άμεσου περιβάλλοντος του Πρωθυπουργού στο σκάνδαλο Κοσκωτά. Πρώτα ο κ. Γ. Λούθαρης, ύστερα η υπόθεση του «Κινγκ Τζωρτζ», μεταφέρουν την αντιπαράθεση στο προαίλιο της Εκάλης. Φυσικά, η Εξεταστική Επιτροπή της Βουλής αποφάσισε (τελικά!) να επισκεφθεί τον Γ. Κοσκωτά στις ΗΠΑ για να συλλέξει και την προσωπική μαρτυρία του. Η αυτονόητη αυτή ενέργεια - την οποία η Κυβέρνηση προσπάθησε παντοιοτρόπως να αποφύγει - εισάγει στις ίδιες τις πολιτικές εξελίξεις έναν σημαντικό απρόβλεπτο παράγοντα: τι γνωρίζει ο Κοσκωτάς, τι θα αποκαλύψει και εναντίον ποίου θα στραφούν οι αποκαλύψεις του; (σχετικό ρεπορτάζ του Ι. Πατοισάνη στη σελ. 8).

ΠΑΝΤΩΣ ο κ. Α. Παπανδρέου δεν μένει αμέτοχος. Με το υπόμνημά του προς την Εξεταστική Επιτροπή οργάνωσε μια πρώτη γραμμή άμυνας. Από την άλλη πλευρά φέρεται αποφασισμένος να ελέγξει το «εσωτερικό μέτωπο» του ΠΑΣΟΚ με την προσυνεδριακή διαδικασία (ρεπορτάζ του Γ. Λαχόπουλου στη σελ. 7).

ΦΑΚΕΛΟΣ

**Πού πηγαίνεις, σύντροφε;
Τι έχει απομείνει από
την κοσμοθεωρία του
Μαρξ στη σημερινή
μεταβιομηχανική
εποχή**

• ΣΕΛ. 35-36, 45-46

Του Γ. ΛΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

ΠΟΙΟΣ ΕΙΠΕ ότι αυτό που απασχολεί τον κ. Ανδρέα Γ. Παπανδρέου είναι οι προσεχείς βουλευτικές εκλογές; Μέχρι να στηθούν οι κάλπες, ο Πρωθυπουργός πρέπει να επικεντρώσει την προσοχή του κυρίως «εντός των τειχών» του ΠΑΣΟΚ. Από μίαν άποψη μοιάζει με τον δρομέα στο αγώνισμα του δρόμου μετ' εμποδίων, ο οποίος πρέπει να υπερπηδήσει υποχρεωτικά τα εμπόδια, ανεξαρτήτως της σειράς με την οποία θα «πέσει» στο νήμα του τερματισμού.

Παραδόξως(;) αυτή την περίοδο, στο εσωτερικό του ΠΑΣΟΚ οι προβληματισμοί αφορούν περισσότερο το πρό των εκλογών χρονικό διάστημα και λιγότερο τις ίδιες τις εκλογές και την έκβασή τους. Η εσωτερική κινητικότητα περιστρέφεται γύρω από «10 άξονες», που θα καθορίσουν «ποιο ΠΑΣΟΚ θα πάει στις εκλογές», άρα «ποιο ΠΑΣΟΚ θα υπάρχει μετά τις εκλογές». Κι αν προσέξει κανείς τα εσωκομματικά ενδιαφέροντα του ίδιου του Πρωθυπουργού, όσο και των στελεχών που έχουν «προσωπική στρατηγική», θα διαπιστώσει ότι βιώνουν αυτήν την περίοδο «εγγραφέροντας υποθήκες».

• Το πρώτο (και χρονολογικώς πλησιέστερο) πρόβλημα του Πρωθυπουργού αφορά τη συγκρότηση της Κεντρικής Οργανωτικής Επιτροπής Συνεδρίου. Ήδη οι «προεστοί» του ΠΑΣΟΚ ξεδεύουν πολλές ώρες από την ημέρα τους προετοιμάζοντας τους «ανθρώπους» τους. Για να περιορίσει, κατά το δυνατόν, αυτές τις «αντιηγετικές» επιδιώξεις, ο κ. Παπανδρέου προσανατολίζεται στην «εξ οφίσιου» συγκρότηση της Κεντρικής ΟΕΣ. Τούτέστιν, θα την απαρτίσουν τα μέλη της Κεντρικής Επιτροπής και της Κοινοβουλευτικής Ομάδας (κάπου 240 άτομα εν συνόλω), επί των οποίων οι συσχετισμοί είναι δεδομένοι και «εινοϊκοί για τον Πρόεδρο». Έτσι, το πρόβλημα περιορίζεται στην αναζήτηση των 60 περίπου «προσωπικότητες ενδυνάμυνσης», που θα συμπληρώσουν την 300μελή Επιτροπή. Πάντως, κρούσεις που ήδη έγιναν, συνάντησαν άρνηση ή επιφύλαξη.

• Το δεύτερο εμπόδιο για τον κ. Παπανδρέου είναι το ίδιο το συνέδριο. Οι «Επίγονοι» θα προσπαθήσουν να διενεργήσουν την επιρροή τους όχι μόνο μέσα στο συνέδριο, αλλά κυρίως πριν από αυτό. Πώς; Οι προσυνεδριακές διαδικασίες θα οδηγήσουν κατ' ανάγκην σε συσπειρώσεις, από τις οποίες θα επηρεασθεί εν συνεχεία τόσο η συγκρότηση των ψηφοδελτίων όσο και η πιθανότητα εκλογής των υποψηφίων σε κάθε νομό. Συνεπώς, το συνέδριο δεν αφορά μόνο την ΚΕ, αλλά και την Κοινοβουλευτική Ομάδα.

Ο κ. Παπανδρέου προτίθεται να εξουδετερώνει τις πιθανές «ηγετικές εμφανίσεις ορισμένων στελεχών» (και κυρίως του κ. Γ. Γεννηματά) με μία «ασφαλή» όσο και πρωτότυπη επιλογή: το συνέδριο... δεν θα εκλέξει νέα όργανα, γιατί «δεν θα είναι τακτικό». Θα είναι «έκτακτο και προγραμματικό» και σ' αυτό θα συζητηθούν «η εκλογική τακτική του ΠΑΣΟΚ, η στρατηγική του για την επόμενη δεκαετία και οι μετεκλογικές εξελίξεις». Η ΚΕ θα διατηρηθεί ως έχει και, συνεπώς, το μόνο ζήτημα επί του οποίου θα υπάρξει ψηφοφορία θα είναι η έγκριση του «Μανιφέστου».

• Αυτό είναι και το τρίτο πρόβλημα που πρέπει να επιλύσει ως τις εκλογές ο Πρωθυπουργός. Ήδη έχει αποδεχθεί την αναγκαιότητα προσαρμογής της φρασολογίας του «Κινήματος» στις νέες συνθήκες. Μέχρι τώρα όμως έχριστα τον ικανοποίησαν οι προτάσεις που έφθασαν στα χέρια του. Το «προ-Μανιφέστο», που συνετάχθη

Οι 120 ημέρες του ΠΑΣΟΚ

διά χειρός κ. Κ. Σκανδαλίδη και εδόθη στη δημοσιότητα από τον ίδιο τον κ. Παπανδρέου, το περασμένο καλοκαίρι, ήδη λησμονήθηκε. Περισσότερο «γόνιμες» ήταν κάποιες ιδέες που διετύπωσε ο κ. Κ. Λαλιώτης στο άρθρο του που δημοσιεύθηκε στη «Σοσιαλιστική Θεωρία και Πράξη» (που διευθύνει ο υπεύθυνος του Τομέα Διαφήμισης κ. Ι. Παπαδάτος) την ίδια περίοδο.

Ωστόσο, το ζήτημα της «ιδεολογικής αναγέννησης» εξακολουθεί να απασχολεί τον Πρωθυπουργό και «έβαλε όλο τον κόσμο να γράφει». Αυτή την περίοδο είναι αμέτρητα τα στελέχη του ΠΑΣΟΚ που «γράφουν (για) το Μανιφέστο». Σημασία δεν έχει ακριδώς τι γράφουν, αλλά σε τίνος το προφίλ θα «πάει» το νέο πρόσωπο του ΠΑΣΟΚ. Εδώ, κάπου κολλάνε και τα σενάρια της διαδοχής, κατά το δόγμα «πρώτα βρίσκουμε την πολιτική που θα ακολουθήσουμε και μετά τον αρχηγό».

• Τέταρτος πονοκέφαλος είναι ο εκλογικός νόμος. Πέραν των άλλων, το θέμα έχει και μία εσωτερική όψη. Ο Πρωθυπουργός γίνεται διαρκώς αποδέκτης προτάσεων και ιδεών, δεν φαίνεται όμως να έχει λάβει τις αποφάσεις του. Επιπλέον, η επιμονή της πλειοψηφίας των βουλευτών του ΠΑΣΟΚ στη διατήρηση της «λίτσας», με την ελπίδα ότι θα... «είναι σε εκλόγιμη θέση», προσθέτει νέα προβλήματα. Αυτός είναι και ο λόγος για τον οποίον ο επόμενος και τελευταίος ανασχηματισμός τοποθετείται την επαύριο της ψηφίσεως του εκλογικού νόμου.

• Το πέμπτο ζήτημα δεν αφορά το ΠΑΣΟΚ, αλλά την... ΕΓΕ. Η συρροή πλειάδας στελεχών του Κινήματος στην εκδήλωση του «αντιηγετικού» Παραρτήματος Αθήνας ήταν η πρώτη φάση της επιχείρησης «επαναΠΑΣΟΚοποίησης της ΕΓΕ». Θα ακολουθήσει έκτακτο συνέδριο της οργάνωσης, με στόχο την εκπαράθυρωση της περί την κ. Μαργαρίτα Παπανδρέου ομάδας. Από εκεί και πέρα, όμως, φαίνεται ότι υπάρχει πρόβλημα. Η κ. Μαρία Κυπριωτάκη, που θα προταθεί ως νέα πρόεδρος, με επιλογή του ίδιου του Πρωθυπουργού, θα έχει να αντιμετωπίσει την υποψηφιότητα της κ. Β. Γείτονα, συζύγου του κ. Κ. Γείτονα, εκ των στενότερων συνεργατών του κ. Γ. Γεννηματά.

• Ο υπουργός Εργασίας εμπλέκεται και στο έκτο πρόβλημα, που πρέπει να λυθεί προ των εκλογών. Το συνέδριο της ΓΣΕΕ, στις 15-16 Απριλίου, ήδη προκαλεί στο εσωτερικό του ΠΑΣΟΚ κινήσεις αναδιάταξης των δυνάμεων στον συνδικαλιστικό χώρο. Ο κ. Γ. Γεννηματάς θα προτιμούσε ως πρόεδρο της εκλεγμένης διοικήσεως τον ήδη προσωρινό πρόεδρο κ. Λ. Κανελλόπουλο. Η απάντησή όμως του κ. Γ. Ραυτόπουλου, που κατέλαβε εν μία νυκτί την θέση του γραμματέα της ΠΑΣΚΕ και προβάλλει ξανά ως ρυθμιστής των εξελίξεων, περιέπλεξε τα πράγματα. Ήδη στο ΕΓ του ΠΑΣΟΚ οι απόψεις διχάζονται και τη λύση δεν μπορεί πλέον να δώσει παρά μόνον ο ίδιος ο κ. Παπανδρέου, για να αποβεί προς όφελος του ΠΑΣΟΚ η επάνοδος του ΚΚΕ στη ΓΣΕΕ.

• Εξόδομο και σημαντικό ζήτημα, το οποίο εκ των πραγμάτων πρέπει να κλείσει πολύ προ των εκλογών, είναι το «πρόγραμμα της τρίτης τετραετίας». Ήδη η αρμόδια Επιτροπή Προγραμματισμού έχει αναδιοργανωθεί και οι 30 περίπου

ΤΑ ΕΝΝΕΑ ΕΜΠΟΔΙΑ ΤΟΥ κ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

Αυτή την περίοδο, στο εσωτερικό του ΠΑΣΟΚ οι προβληματισμοί αφορούν περισσότερο το πρό των εκλογών χρονικό διάστημα και λιγότερο τις ίδιες τις εκλογές και την έκβασή τους

«συντονιστές» των επιμέρους «ομάδων εργασίας» πρέπει να παρουσιάσουν εγκαίρως ένα πρόγραμμα «όσο το δυνατόν πιο αναλυτικό, που να ανταποκρίνεται στον νεοφιλελευθερισμό της ΝΔ». Την ευθύνη του προγράμματος έχουν αναλάβει οι κκ. Γ. Γεννηματάς, Κ. Λαλιώτης και Ι. Σουλαδάκης, και το όλο εγχείρημα συντονίζει τριμελής γραμματεία από τους

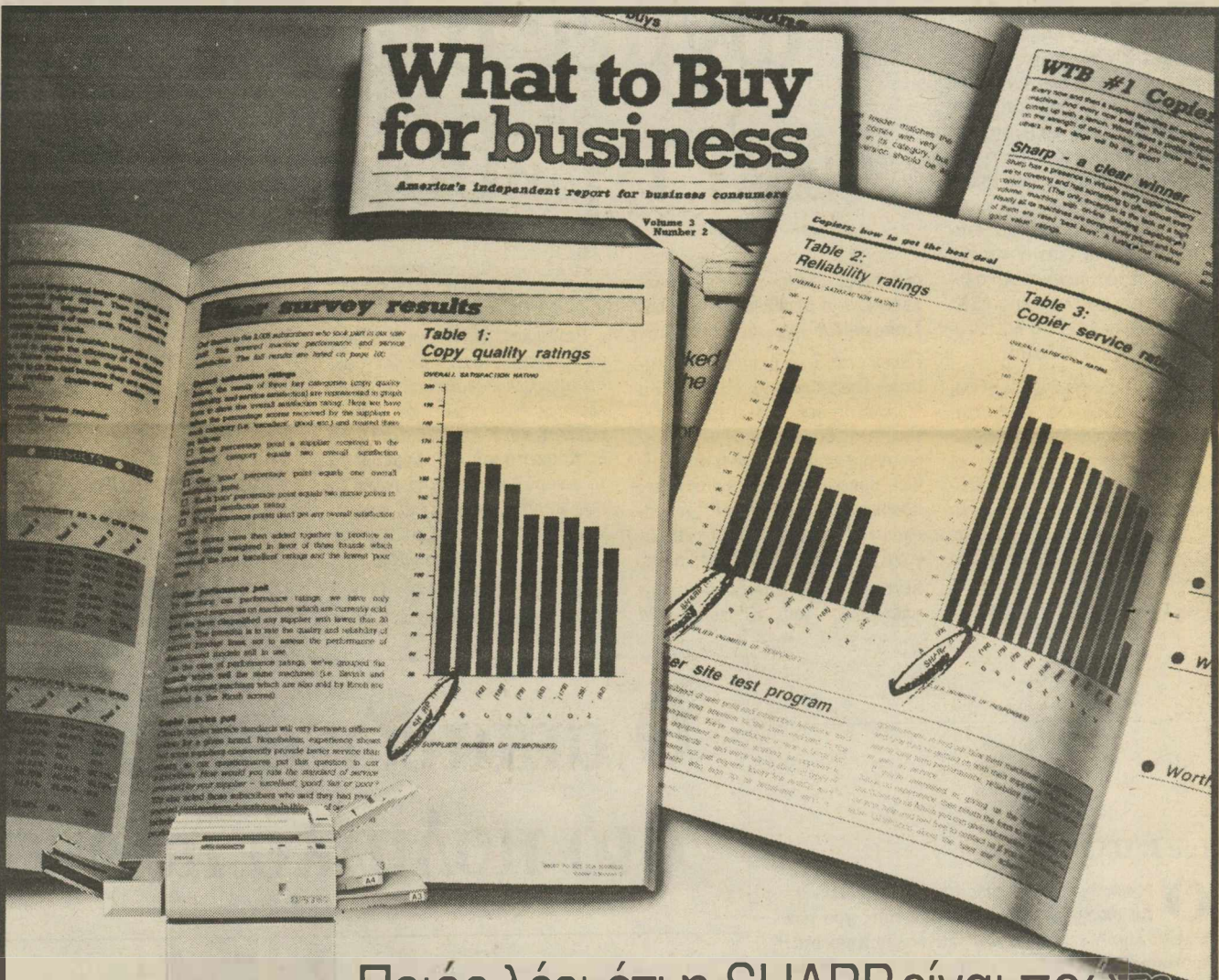
κκ. Κ. Γείτονα, Μεν. Γκιόλαο και Μ. Σταυραράκη.
• Ως όγδοο ζήτημα προς επίλυση προβάλλει αυτό που στο ΠΑΣΟΚ ονομάζουν «προσωπικό πρόβλημα του Πρωθυπουργού». Δεδομένου όμως ότι ένα τέτοιο θέμα δεν πρόκειται να απασχολήσει το... ΕΓ του Κινήματος, στη Χαρ. Τρικούνη, απλώς ελπίζουν πως «ό,τι είναι να γίνει, ας γίνει σύντομα».

Υστερα από όλα αυτά, θα έλθει η ώρα των ψηφοδελτίων, όπου πολλά θα κριθούν από όσα θα έχουν ήδη γίνει στους οκτώ προαναφερόμενους άξονες. Μετά το συνέδριο και την ψήφιση του εκλογικού νόμου, θα κορυφωθούν οι εσωτερικές διεργασίες για την επιλογή των κατά νομό υποψηφίων, ανεξάρτητα από το περιεχόμενο του νόμου. Κι αν οι πληροφορίες του «Βήματος» είναι ακριβείς, σ' αυτή την υπόθεση «λόγο θα έχουν πέντε άνθρωποι όλοι κι όλοι»: ο διευθυντής του Πολιτικού Γραφείου του κ. Αντ. Λιδάνης, ο πρόεδρος της Βουλής κ. Γ. Αλευράς (άσχετα αν αυτήν τη στιγμή οι σχέσεις του με τον Πρωθυπουργό δεν φθάνουν ούτε καν στην ανταλλαγή χαρετινών), ο υπουργός Προεδρίας κ. Αγ. Κουτσόγιωργας, ο υπουργός

Παιδείας κ. Γ. Α. Παπανδρέου και ο κ. Κ. Λαλιώτης, εκ μέρους (αλλά όχι και ως εκπρόσωπος) του ΕΓ.

• Το τελευταίο προ των εκλογών εμπόδιο για τον Πρωθυπουργό είναι η ανασύνθεση του ΕΓ του ΠΑΣΟΚ, δεδομένου πως ούτε και το σημερινό σχήμα τον ικανοποιεί. Οι πληροφορίες λένε ότι το ΠΑΣΟΚ θα αποκτήσει νέο ΕΓ πριν το συνέδριό του, με χαρακτηριστικότερη αλλαγή την επάνοδο του κ. Γ. Α. Παπανδρέου και του κ. Κ. Σημίτη, που κρίνονται απαραίτητοι για να αποκατασταθούν κάποιες ισορροπίες στη Χαρ. Τρικούνη.

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ, το ενδιαφέρον του κ. Παπανδρέου γι' αυτές καθεαυτές τις εκλογές θα αρχίσει αφού κλείσουν οι εσωκομματικές εκκρεμότητες. Τα συνθήματα και τα επιχειρήματα του ΠΑΣΟΚ δεν μπορούν να προκριθούν αν δεν ολοκληρωθεί ο κύκλος των εσωτερικών διεργασιών, που θα αρχίσουν στις 26 Φεβρουαρίου και θα λήξουν την... επομένη των εκλογών. Αυτό πρακτικά σημαίνει ότι αυτήν τη στιγμή το ΠΑΣΟΚ αναζητεί προ των εκλογών λύσεις που θα του χρησιμεύσουν κυρίως μετά τις εκλογές.

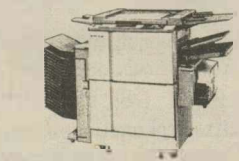
Ποιός λέει ότι η SHARP είναι πρώτη; Μα φυσικά οι χρήστες!

- SF-7750
 - 15 αντιγραφα στο 1'
 - 6 σμικρύνσεις/μεγεθύνσεις
 - 91 θέσεις ZOOM
 - Σταθερή επιφάνεια αντιγραφής
 - Αυτόματη αναγνώριση μεγέθους πρωτότυπου και αυτόματη επιλογή σμικρύνσης
 - Αυτόματη ρυθμιστή φωτεινότητας

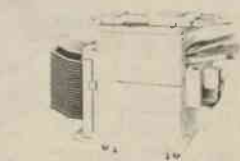
Σε πρόσφατες έγκυρες δημοσκοπήσεις του περιοδικού "WHAT TO BUY FOR BUSINESS", η SHARP πήρε - με μεγάλη διαφορά - την 1η θέση στην Ποιότητα Αντιγράφων και στην Αξιοπιστία του Μηχανήματος. Γι' αυτό και το περιοδικό, ανέ-

δείξε τη SHARP "ΔΙΑΦΙΛΟΝΙΚΗΤΑ ΠΡΩΤΗ" στα Φωτοαντιγραφικά. Και είναι φυσικό! Σκεφτείτε την αποδεδειγμένη αξιοπιστία του SHARP SF-7750. Την ποιότητα των αντιγράφων του και την ευκολία στη χρήση του. Επίσης τα 91 στάδια αντιγραφής

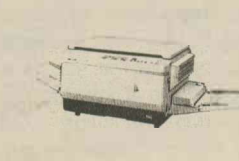
με ζουμ από 64% μέχρι 154% ή τις 6 προρυθμιζόμενες σμικρύνσεις και μεγεθύνσεις. Ελάτε να τα δείτε και σεις από κοντά, στον πιο κοντινό αντιπρόσωπο της SHARP

- SF-8880
 - 40 αντιγραφα στο 1'
 - 8 σμικρύνσεις/μεγεθύνσεις 50-200%
 - 151 θέσεις ZOOM (50-200%)
 - Οθόνη μηνυμάτων
 - Ειδική εκτύπωση για φωτογραφίες
 - Αυτόματη διπλή όψη με αναστροφή πρωτότυπου

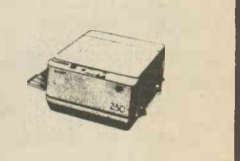
- SF-8500
 - 30 αντιγραφα στο 1'
 - 8 σμικρύνσεις/μεγεθύνσεις 50-200%
 - 151 θέσεις ZOOM (50-200%)
 - Οθόνη μηνυμάτων
 - Ειδική εκτύπωση για φωτογραφίες
 - Αυτόματη διπλή όψη με αναστροφή πρωτότυπου

- SF-7350
 - 13 αντιγραφα στο 1'
 - 3 σμικρύνσεις/μεγεθύνσεις
 - Ακίνητο κρυσταλλο
 - 5 χρώματα
 - Αυτόματη ρυθμιστή φωτεινότητας

- Z-70
 - 8 αντιγραφα στο 1'
 - 3 σμικρύνσεις/μεγεθύνσεις
 - Αυτόματη ρυθμιστή φωτεινότητας
 - Με κασέτα χαρτιού και by pass
 - Πέντε χρώματα toner
 - Δύο χρόνια εγγύηση

- Z-50
 - 8 αντιγραφα στο 1'
 - Αυτόματη ρυθμιστή φωτεινότητας
 - Με κασέτα χαρτιού και by pass
 - Πέντε χρώματα toner
 - Δύο χρόνια εγγύηση

FROM SHARP MINDS COME SHARP PRODUCTS
SHARP
SHARP CORPORATION Japan

MICROMEDIA MICROMEDIA S.A. COMMUNICATION AND DATA PROCESSING SYSTEMS
SHARP REPRESENTATIVE IN GREECE
302 SYNGROU AVE. 176 73 ATHENS 11. 9516 280 9519 421 9599 448 49 50 FAX 9596 177

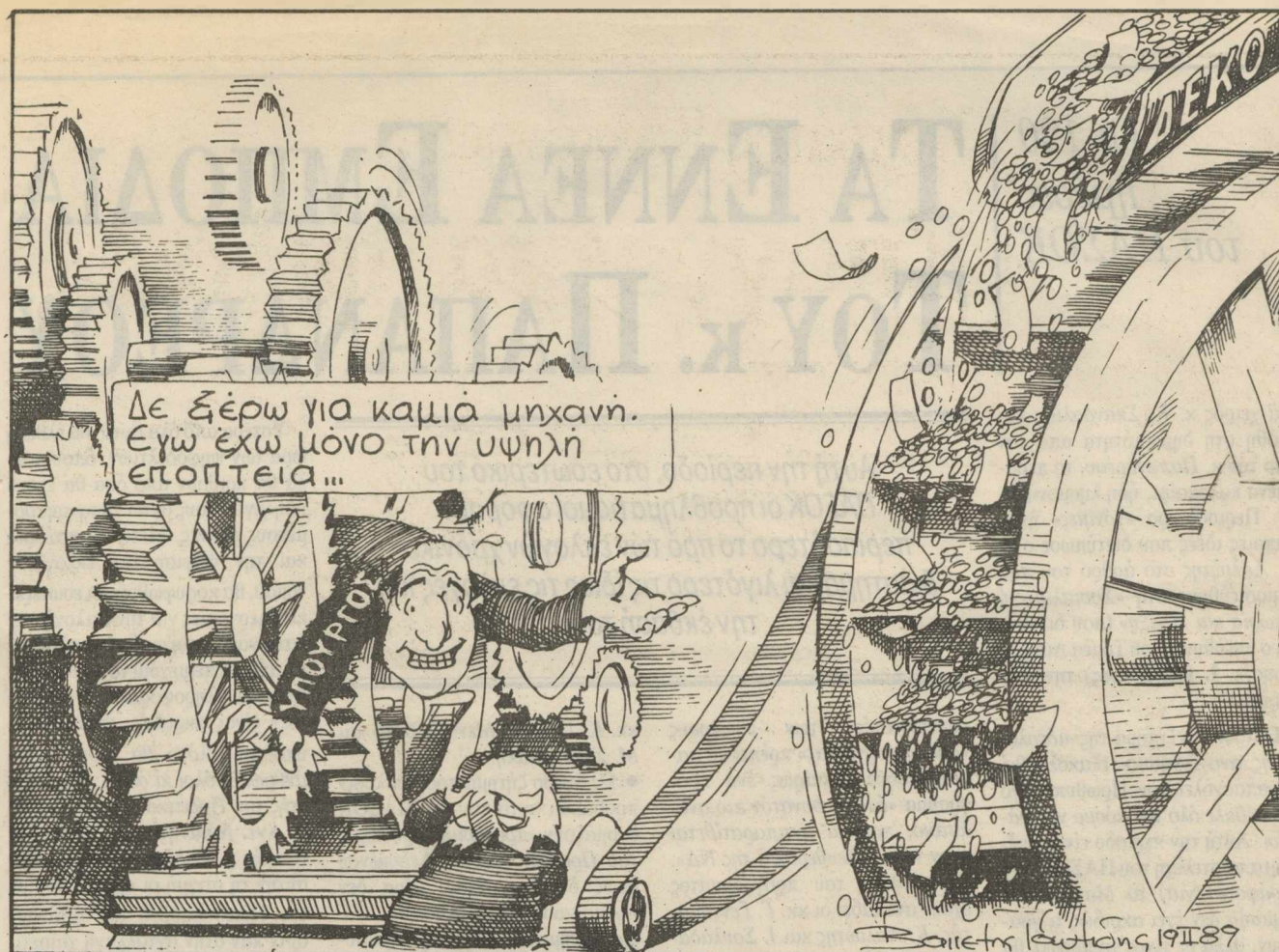
Του Ι. Κ. ΠΡΕΤΕΝΤΕΡΗ

ΤΙ ΨΗΦΙΖΕΙ ο Κοσκωτάς; Το ερώτημα αυτό – έστω κι αν η απάντησή του φαίνεται... γνωστή! – απασχολεί το σύνολο του πολιτικού κόσμου, αφότου ο φυγόδικος απατεώνας φαίνεται ότι απεφάσισε να... πολιτευθεί. Οι προθέσεις του αυτές είχαν γίνει εμφανείς προ δεκαπενθήμερου, με δηλώσεις του συνηγόρου του κ. Α. Λυκουρέζου, ο οποίος ζήτησε να προσδιορισθεί και να εντοπισθεί επακριβώς «η πολιτική διάσταση» της υπόθεσης. Στα μέσα αυτής της εβδομάδας, ο Κοσκωτάς απηύθυνε επιστολή στην Εξεταστική Επιτροπή, με την οποία δηλώνει ότι δεν θέλει να παίξει τον ρόλο του «εξίλαστριου θύματος».

Οι προθέσεις αυτές, ακόμη κι αν δεν μεταβάλλουν το ποινικό σκέλος της υπόθεσης, διαφοροποιούν σαφώς τα πολιτικά δεδομένα του. Ο απατεώνας διαθέτει πλέον δόγμα (την κατάθεση του στην Εξεταστική Επιτροπή) και ακροατήριο. Απομένει να δούμε εάν έχει και στοιχεία, εάν θα θελήσει να τα χρησιμοποιήσει, και εναντίον ποι-
ον.

ΓΙΑ άλλη μία φορά, στο μάτι του κυκλώνα δρίσκεται η Κυβέρνηση. Αφού επί μήνες και έτη έκανε το κατά δύναναι για να προωθήσει τον Κοσκωτά σε ρόλο ρυθμιστή της ζωής του τόπου (με την ελπίδα ότι οι «ρυθμίσεις» του θα απέβαιναν υπέρ της!), έρχεται τώρα να θερίσει υπό μορφήν καταιγίδας τους ανέμους που έσπειρε! Τα τελευταία εβδομήντα, οι παλινωδίες στο θέμα της εξέτασης του Κοσκωτά έκαναν «ακόμα και ένα άτομο μετρίας αντιλήψεως» – όπως θα έλεγε κι ο κ. Κ. Σημίτης – να πεισθεί ότι η Κυβέρνηση διστάζει και φοβάται.

Είναι δικαιολογημένοι οι φόβοι της; Αυτό, ασφαλώς, εξαρτάται από τις προθέσεις του Κοσκωτά. Την περίοδο που διανύουμε, οι όποιες αποκλίσεις του απατεώνα είναι ικανές να παίξουν ρόλο καταλύτη στις πολιτικές εξελίξεις. Εδώ, θα πρέπει να σημειωθεί το εξής: σύμφωνα με χθεσινές πληροφορίες του «Έθνους» – οι οποίες

Ρωγμές στην Κυβέρνηση από τη «βόμβα Κοσκωτά»

διασταυρώνονται και από άλλες πλευρές – ο πρωθυπουργός κ. Α. Παπανδρέου ήταν δέβιος (όταν έδωσε εντολή να μεταβεί η Εξεταστική Επιτροπή στις ΗΠΑ) ότι ο Κοσκωτάς δεν πρόκειται να πει τίποτα εις βάρος του. Η δεβιαιότητα αυτή – υπαινίσσεται η εφημερίδα – προέρχεται από προσπάθειες προσεγγίσεως του εγκλείστου Κοσκωτά από κυβερνητικούς παράγοντες. Στις προσπάθειες αυτές, κεντρικό ρόλο έπαιξε ο πρώην υπάλληλος του Κοσκωτά και

πρώην Κυβερνητικός Εκπρόσωπος κ. Ι. Ρουμπάτης.

Επισημώς, πάντως, η Κυβέρνηση διοχετεύει το αντίθετο σενάριο: ότι συμφωνία «πολιτικής εκμετάλλευσης» έχει επέλθει όχι μεταξύ ΠΑΣΟΚ και Κοσκωτά, αλλά μεταξύ Κοσκωτά και ΝΔ. Σύμφωνα με το σενάριο αυτό, η στρατηγική της προσέγγισης αποδίδεται στον συνηγόρο του Κοσκωτά και πολιτευτή της ΝΔ κ. Α. Λυκουρέζο.

ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΩΣ, πάντως, από τα σενάρια κι από τις

προθέσεις του Κοσκωτά, η ραγδαία πολιτικοποίηση της υπόθεσης οξύνει το «εσωτερικό ρήγμα» του ΠΑΣΟΚ. Με μία διαφορά: για πρώτη φορά, δεν συγκρούονται δύο απόψεις με τον κ. Α. Παπανδρέου στον ρόλο του διαιτητή, αλλά οι βολές πλέον στρέφονται κατά του ίδιου του Πρωθυπουργού.

Ετσι:

★ Ο κ. Κ. Σημίτης επικρίνει δημοσίως την Κυβέρνηση επειδή εμφα-

νίζεται «ουραγός» των κινήσεων του Κοσκωτά, δηλώνει ότι μερικοί στο ΠΑΣΟΚ «δεν ενδιαφέρονται, όσο θα έπρεπε, να κερδίσει το Κίνημα τις εκλογές» και ζητεί την ενεργοποίηση του Πολιτικού Γραφείου. Ο κ. Σημίτης δείχνει εμφανώς να πιστεύει ότι το ΠΑΣΟΚ πρέπει να υιοθετήσει πιο συλλογική ηγεσία κι ότι η εξουσία που ασκεί «το περιβάλλον της Εκάλης» αποδεικνύεται καταστρεπτική. Γενικότερα, το «περιβάλλον της Εκάλης» έχει πλέον μεταβληθεί σε

«κόκκινο πανί» για τους βουλευτές και τα κομματικά στελέχη και επικρίνεται ευθέως και ανοιχτά από όλους.

★ Ο κ. Ι. Αλευράς εκδηλώνει παντοιοτρόπως τη δυσάρεσκη και την αποστασιοποίησή του από τις εξελίξεις. Είναι ενδεικτικό ότι το τελευταίο τρίμηνο δεν έχει μετασχεί ούτε μία φορά σε συνεδρίαση του ΕΓ του ΠΑΣΟΚ, ενώ δεν έχει συναντηθεί με τον Πρωθυπουργό ούτε κατ' ιδίαν.

★ Υπουργοί – όπως ο κ. Α. Πεπονής – δεν διστάζουν να δηλώσουν δημοσίως ότι η Κυβέρνηση φέρει πολιτική ευθύνη για το σκάνδαλο και να επισείσουν την παραίτησή τους μόλις – κατά την προσφιλή κυβερνητική τακτική – επιχειρηθεί να αποδοθούν ευθύνες στους ίδιους για αντιπερισπασμό.

★ Ο κλιός της έρευνας αρχίζει να σφίγγει, αφού οι ευθύνες υπουργών, διοικητών οργανισμών και άλλων κυβερνητικών παραγόντων αρχίζουν να συγκεκριμενοποιούνται από την ανακριτική διαδικασία.

★ Η δημοσίευση του «χειρογράφου Κοσκωτά» για το σκάνδαλο του «Κινγκ Τζωρτζ» εμπλέκει ευθέως και τον Πρωθυπουργό, ο οποίος φέρεται να δίνει εντολές και οδηγίες διευθετήσεων έναντι ανταλλαγμάτων. Μια πρώτη – έμμεση – εμπλοκή του κ. Παπανδρέου είχε διαφανεί με την ποινική δίωξη κατά του κ. Γ. Λουδάρη.

ΑΠΟ ΤΗΝ πλευρά του, ο Πρωθυπουργός διέτυπωσε μια πρώτη γραμμή αμύνης με το υπόμνημά του στην Εξεταστική Επιτροπή. Εκεί, είχε διατυπώσει την άποψη πως – λόγω της κατάστασης της υγείας του – κατά το κρίσιμο διάστημα Ιουνίου-Οκτωβρίου είχε μόνο μια «γενική ενημέρωση» της κατάστασης και συνεπώς δεν μπορούν να του αποδοθούν συγκεκριμένες ευθύνες. Για το θέμα του «Κινγκ Τζωρτζ» δεν είχε κάνει έως χθες καμία συγκεκριμένη δήλωση. Ο Κυβερνητικός Εκπρόσωπος είχε περιορισθεί να επαναλάβει τα γνωστά περί «σκανδαλολογίας», «σκανδαλοκατασκευής» κ.λπ.

Ο απατεώνας μπαίνει στο πολιτικό παιχνίδι

Του Ι. ΠΑΠΟΥΤΣΑΝΗ

Ο... «σκληρός Φλεβάρης του '89» αποδεικνύεται σκληρότερος για εκείνους που, προ των αλλεπάλληλων εκρήξεων του σκανδάλου Κοσκωτά, προτιμούν να επιμένουν στην «ανάγκη προβολής του κυβερνητικού έργου». Η πολιτικοποίηση της υποθέσεως είναι πλέον γεγονός για όλους, εκτός ίσως από εκείνους που βλέπουν ως μόνο μείζον θέμα της πολιτικής μας ζωής τον εκλογικό νόμο και τις, πραγματικές ή υποθετικές, παραλλαγές του...

Το χειρότερο είναι πως, ακόμη και όταν στις αρχές του μήνα ο δικηγόρος κ. Α. Λυκουρέζος σε ραδιοφωνική του συνέντευξη σημείωνε ότι «ουδέποτε (ο πελάτης του) δήλωσε ότι αρνείται να καταθέσει», ουδείς στην Κυβέρνηση ή, έστω, στην Εξεταστική Επιτροπή της Βουλής αντιλαμβάνεται ότι, όπου να 'ναι, ακολουθεί και η... πρόσκληση για τις ΗΠΑ! Εκτός και αν το υπέθετε αλλά σωπούσε. Κι ας είχε προηγηθεί η επιστολή του Κοσκωτά στον «Εθνικό Κήρυκα» της Νέας Υόρκης, διά της οποίας «ήλεγχε» περίπου τους πάντες: τον κυβερνητικό επίτροπο στην Τράπεζα Κρήτης, την Εξεταστική Επιτροπή και, φυσικά, την Κυβέρνηση!

Το, από 5ης Φεβρουαρίου, ερώτημα στο «Βήμα»: «Έως πότε ο Κοσκωτάς θα αποτελεί, εκμεταλλεόμενος την έλλειψη πολιτικής βούλησης και την αναποτελεσματικότητα των θεομοτημένων οργάνων, "παράγοντα του δημόσιου βίου"» έμεινε απάντητο από τους «ενδιαφερομένους», ορισμένοι των οποίων «πριν αλέκτωρ φωνήσαι» (ή, έστω, δραστηρίκα επιστολογραφήσει) έσπευσαν να ανακαλέσουν τις προηγούμενες αποφάσεις τους. Η Εξεταστική Επιτροπή της Βουλής, παραδείγματος χάριν, δεν θα πρέπει να αισθάνεται ευτυχής για την αναθεώρηση της αποφάσεώς της να μεταβεί στις ΗΠΑ προκειμένου να εξετάσει τον Κοσκωτά. Όχι γιατί

όλες οι αποφάσεις... οφείλουν να παραμένουν αμετάβλητες, αλλά γιατί τα θεσμοθετημένα όργανα πρέπει να σέβονται τους εαυτούς των, ώστε να γίνονται σεβαστά από τους άλλους.

Η ΕΠΙΣΚΕΨΗ του κ. Α. Λυκουρέζου στον πρόεδρο της Επιτροπής κ. Δ. Παγοφόπουλο και η κατάθεση της επιστολής του φυγόδικου με ημερομηνία 31 Ιανουαρίου (και 10 Φεβρουαρίου το υστερόγραφο) προκάλεσε, εν συνδυασμό με την άλλη επιστολή του προς την εφημερίδα «Έθνος», τη μεταβολή απόψεως της κυβερνητικής πλειοψηφίας. Ωστόσο, το πρόβλημα δεν έγκειται στην απόφαση της Παρασκευής να μεταβεί κλιμάκιο βουλευτών στις ΗΠΑ. Όπως χαρακτηριστικά ο κ. Κώστας Σημίτης ανέφερε: «... Η παλιά απόφαση να μην εξετασθεί ο Κοσκωτάς ήταν λανθασμένη. Η νέα απόφαση είναι σωστή. Αλλά οι συνθήκες κάτω από τις οποίες πάρθηκε δεν μας τιμούν. Μας δείχνουν σαν ουραγούς των κινήσεων του Κοσκωτά, των επιστολών του, των δηλώσεών του, των ενεργειών των δικηγόρων του».

Όσον αφορά τη δήλωση Σημίτη, θα πρέπει να σταθούν και σ' ένα άλλο σημείο. Στον χαρακτηρισμό περί ατόμων «μετρίας αντιλήψεως», που ακόμη και αυτά θα καταλάβαιναν ότι οποιοδήποτε πόρισμα της Επιτροπής χωρίς προηγούμενη εξέταση του Κοσκωτά «δεν θα μπορούσε να σταθεί». Ίσως ο «απορισμός» αυτός να ισχύει και για όλους όσοι δεν διέκριναν το εγχείρημα πολιτικοποίησεως της υποθέσεως που επεχειρείτο. Ο Κοσκωτάς, τουλάχιστον

από τα τέλη Ιανουαρίου, «φώναζε» τις προθέσεις του. Απόδειξη, ότι η επιστολή του προς τον «Εθνικό Κήρυκα» και προς την Επιτροπή έχουν κοινές ημερομηνίες. Η πρώτη απόφαση, με την οποία απερίριετο η πρόταση της Αντιπολιτεύσεως να πραγματοποιηθεί εξέτασή του, ήταν προϊόν είτε στρουθοκαμηλισμού είτε της λογικής του «βλέποντας και κάνοντας». Βεβαίως, η Κυβέρνηση δεν αιφνιδιάζεται, απλώς και μόνον, για μία ακόμη φορά. Αιφνιδιάζει και τους βουλευτές της στην Επιτροπή, η οποία με τη σειρά της αποδεικνύεται όχι απλώς αναποτελεσματική αλλά κυριολεκτικά υποχείριο κομματικών αποφάσεων.

Η υπαναχώρηση της κυβερνητικής πλειοψηφίας οφείλεται ασφαλώς σε «αλλαγή των συνθηκών», όχι όμως αυτών που διαδικαστικά προδίδονται. Επρόκειτο περί αποφάσεως που ελήφθη σε «άνωτα επίπεδο», ενώ προηγήθηκαν διαβουλεύσεις των βουλευτών – μελών της Επιτροπής στο γραφείο του διευθυντού του Πολιτικού Γραφείου του Πρωθυπουργού κ. Αντώνη Λιδάνη. Η φράση που αποδίδει τον ουσιαστικό προβληματισμό της Συμπολιτεύσεως εκφράζεται από κοινοβουλευτικό στέλεχος της Επιτροπής: «Δεν είναι δυνατόν η Κυβέρνηση να κοιμάται και να ξυπνά με το μυαλό της στην Αμερική. Δεν είναι δυνατόν καθημερινά να θάβει και κάτι ο Κοσκωτάς για το οποίο εμείς θα απολογούμαστε. Να πάμε στην Αμερική, να πει ό,τι έχει να πει, να γίνει ο θόρυβος που έχει να γίνει, και να τελειώνουμε. Δεν μπορούμε να πάμε στις εκλογές μ' αυτήν την υπόθεση να σέρνεται».

ΑΥΡΙΟ δράδυ, λοιπόν, η Επιτροπή θα συνεδριάσει για να καθορίσει τη σύνθεση του κλιμακίου της και την ημέρα αναχωρήσεως για τις ΗΠΑ. Σύμφωνα με ορισμένες πληροφορίες, οι βουλευτές θα αναχωρήσουν τάχιστα και πιθανόν την Τετάρτη ή την Πέμπτη. Παράλληλα, θα εξαντληθούν όλες οι δυνατότητες ώστε η εξέταση του Κοσκωτά να διενεργηθεί σε ελληνικό έδαφος, δηλαδή στο προξενείο της Νέας Υόρκης.

Ο μόνος που διεφώνησε ανοικτά με τη μετάβαση κλιμακίου των βουλευτών στις ΗΠΑ ήταν ο αντιπρόεδρος της Επιτροπής κ. Α. Κωστόλης, προβάλλοντας τα αρχικά επιχειρήματα, δάσει των οποίων είχε απορριφθεί προ δεκαπενθήμερου η πρόταση της Αντιπολιτεύσεως. Όπως είναι φυσικό, οι εξελίξεις θα προκαλέσουν και νέα αναβολή υποβολής του πορίσματος στην Ολομέλεια της Βουλής. Η κατάθεση Κοσκωτά είναι δυνατόν να ανοίξει ένα νέο κύκλο μαρτυρικών καταθέσεων, οι οποίες, ενδεχομένως, αποδειχθούν περισσότερο ενδιαφέρουσες από εκείνες των οποίων το περιεχόμενο έχει γνωστοποιηθεί.

Ίσως αυτήν τη στιγμή, και προ της νέας μαρτυρίας, η ακρίβεια της οποίας εξαρτάται και από πολλούς άλλους παράγοντες πέραν των πραγματικών γεγονότων, το σύνολο των κομμάτων να αντιμετωπίσει το έργο της Επιτροπής κατά διάφορον, απ' ό,τι έως σήμερα, τρόπον. Πριν το πόρισμα υποβληθεί και η Δικαιοσύνη αποφανθεί, ευθύνες δεν είναι δυνατόν να αποδοθούν. Αντιθέτως, είναι δυνατόν να διαφυλαχθεί το κύρος των θεσμών από την κομματική ωφελιμότητα. Η κομματική «χρήση» του σκανδάλου, εν όψει μάλιστα των εκλογών, είναι αυτή που αναδεικνύει τον Κοσκωτά σε «τιμητή» των τιμητών του...